ZBAVTE SA OCHORENÍ KONEČNÍKA BEZ BOLESTI

S OCHORENIAMI KONEČNÍKA SA POČAS ŽIVOTA STRETNE AŽ 85 PERCENT ĽUDÍ. AJ KEĎ IDE O POMERNE ČASTÉ ZDRAVOTNÉ ŤAŽKOSTI, VÄČŠINA Z NÁS SA HANBÍ ALEBO BOJÍ NAVŠTÍVIŤ LEKÁRA.

MUDR. JÚLIUS MURANSKÝ, MPH. chirurg

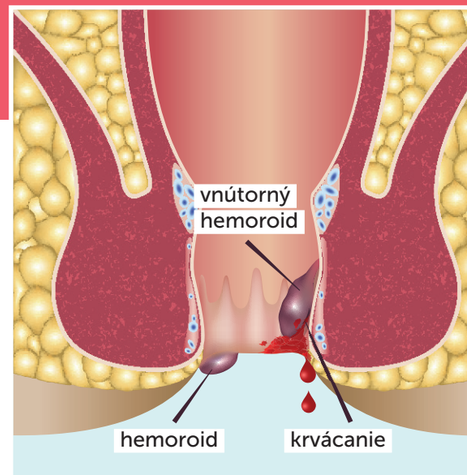

O tom, že tieto obavy sú naozaj zbytočné a choroby konečníka sa dnes dajú liečiť veľmi účinne a hlavne bez bolesti, sme sa rozprávali s MUDr. Júliusom Muranským, MPH., z Kliniky jednodňovej chirurgie.

Liečbe ochorení konečníka sa venujete viac ako dvadsať rokov. S akými obavami prichádzajú pacienti najčastejšie?

Pacienti majú v prvom rade strach z bolesti. Boja sa nielen samotnej liečby, ale aj prvotného vyšetrenia. S istotou však môžem povedať, že ak sa vyšetrenie konečníka (proktologické vyšetrenie) urobí správne, určite by pre pacienta nemalo byť bolestivé. Skúsený špecialista hneď po ňom vie určiť diagnózu s presnosťou až 95 percent a odporučiť tak najvhodnejšiu metódu liečby.
Vo svojej praxi sa častokrát stretávam aj s tým, že sa pacienti za svoje ochorenie hanbia. Preto prichádzajú za mnou už len vtedy, keď majú neznesiteľné bolesti. V skutočnosti však naozaj nie je dôvod, aby mali nepríjemný pocit kvôli svrbeniu, páleniu či krvácaniu z konečníka.

Výber špecialistu je určite dôležitý. Podľa čoho by sme si podľa vás mali vybrať lekára, ktorého navštívime?

Pacientom by som rozhodne odporučil, aby boli pri hľadaní špecialistu veľmi obozretní. Vhodné je vybrať si lekára, ktorý sa venuje komplexnej liečbe ochorení konečníka. Pacienti by mali jednoznačne voliť zariadenia, ktoré poskytujú širšiu ponuku zákrokov v lokálnej aj celkovej anestézii a nie len jednu liečebnú metódu. Konkrétna metóda liečby by sa totiž mala voliť vždy v závislosti od diagnózy a potrieb konkrétneho pacienta.

Aké ochorenia konečníka liečite najčastejšie?

Ochorenia konečníka sú dnes veľmi frekventované a postihujú ženy aj mužov rôzneho veku, vrátane mladých ľudí. Jednoznačne najviac pacientov prichádza s hemoroidmi. Príčinou ochorenia je hlavne vrodená nedostatočnosť žilovej steny, ale aj nezdravý životný štýl či stres. Okrem hemoroidov sa v poslednom čase čoraz viac stretávam aj s takzvanými fistulami. Ide o „cesty“ mimo konečníka, presnejšie kanáliky, ktoré môžu byť kompletné alebo nekompletné. Kompletné kanáliky prechádzajú až do konečníka, pričom dochádza k úniku stolice.
V prípade nekompletných kanálikov vyteká iba hnisavá zložka.
Treťou najčastejšou diagnózou sú análne trhliny (fisúry). Označujeme nimi akékoľvek lézie čiže poškodenia konečníka, spôsobené slabým prekrvením alebo lokálnym poranením. Okrem hemoroidov, fistúl a fisúr sa vyskytujú aj hnisavé abscesy či nezhubné nádory (polypy).

Môžete nám povedať viac o metódach liečby pri jednotlivých ochoreniach?

Pri liečbe ochorení konečníka platí zlaté pravidlo: čím skôr pacient príde, tým jednoduchšie a rýchlejšie ho vieme vyliečiť. V súčasnosti sa ustupuje od radikálnej chirurgickej liečby a preferujú sa neinvazívne liečebné metódy bez použitia skalpela. Aby sa dosiahol lepší výsledný efekt liečby, robia sa podľa možnosti radšej častejšie, menšie a menej bolestivé výkony.
Pri liečbe hemoroidov sa v súčasnosti využívajú najmä gumičková metóda (tzv. Barronova ligatúra), liečba prístrojom Hemoron a laserová operácia.
Kým gumičkovanie a Hemoron sú vhodné na liečbu menej pokročilých hemoroidov, laserový zákrok veľmi účinne odstráni aj hemoroidy v pokročilejších štádiách, vrátane krvácajúcich, komplikovaných či obnovujúcich sa hemoroidov.
Laserová liečba v lokálnej anestézii má uplatnenie aj pri jednoduchších fistulách, ľudovo nazývaných píšťaly. Pri zložitejších nálezoch uprednostňujem zákroky v celkovej anestézii.
Čo sa týka análnych trhlín, tam je veľmi dôležitá psychická liečba a takisto starostlivosť o stolicu, aby bola mäkká. Konečník je potrebné rozdilatovať čiže roztiahnuť. Dilatáciu je možné urobiť jednorázovo v celkovej anestézii alebo si môže pacient podľa pokynov lekára opakovane dilatovať konečník doma. Okrem tejto metódy je možné použiť špeciálnu tekutinu Lapis, ošetriť konečník laserom alebo vysokofrekvenčnou abláciou.

Laserová operácia je dnes najnovšia metóda liečby. Aké skúsenosti s ňou máte?

Ide o miniinvazívny výkon, vďaka ktorému vieme vyliečiť hemoroidy v II.-IV. štádiu. Táto metóda ako jediná umožňuje dôkladne ošetriť celý konečník (aj za tzv. zubatou líniou) a práve preto ju podstupuje čoraz viac pacientov. Laserová operácia trvá približne tridsať minút a robí sa v lokálnej alebo celkovej anestézii, podľa želania pacienta. Nevyžaduje sa žiadna hospitalizácia, takže pacient odchádza domov už pár hodín po zákroku. Bezprostredne po ňom zmenšia hemoroidálne uzly svoj objem až o štyridsať percent a k úplnému ústupu dochádza do šiestich týždňov. Ošetrenie laserom je maximálne šetrné a rekonvalescencia je výrazne jednoduchšia a rýchlejšia ako napríklad po chirurgickom výkone.
Mnoho našich pacientov neužíva po zákroku vôbec žiadne lieky proti bolesti a do zamestnania sa vrátia hneď na druhý deň. Liečba ani hojenie ochorení konečníka dnes naozaj nemusia byť spojené s bolesťou. Nakoľko ide o jednorázový zákrok, celý proces liečby sa výrazne skracuje. V dnešnej dobe ide o dôležitý benefit hlavne pre ľudí, ktorí sa potrebujú rýchlo vrátiť do zamestnania.

Existuje nejaká prevencia ako sa môžeme chrániť pred ochoreniami konečníka?

V prvom rade by sme sa mali snažiť žiť zdravo. Dôležité je konzumovať jedlá bohaté na vlákninu, napríklad ovsené vločky, jablká, hrušky, zeleninové šaláty a podobne. Naopak, z jedálnička by sme mali vynechať mastné jedlá ako sú údeniny, tvrdé syry a červené mäso. Okrem toho je pre naše telo prospešné pravidelne sa hýbať. Nemusí ísť o žiadnu namáhavú fyzickú aktivitu, stačí pokojne aj tridsaťminútová prechádza každý večer. Ako som už spomenul, priťažujúcim faktorom je aj stres. Ak je to možné, treba sa snažiť minimalizovať ho. Znížiť na minimum by sme mali takisto konzumáciu alkoholu a fajčenie.

> „V súčasnosti sa ustupuje od radikálnej chirurgickej liečby a preferujú sa neinvazívne liečebné metódy bez použitia skalpela.“

PRIPRAVILA: NIKOLETA ANDOVÁ FOTO: SHUTTERSTOCK